fahs

NUMMER 4 DECEMBER 2006 20. ÅRGANG

Jægerspris Slot 26. august 2006

et blad fra

Frederiksborg Amts Historiske Samfund

Kære medlemmer.

Helt utroligt så hurtigt 2006 er gået, i hvert fald for mig. I FAHS sammenhæng var årets store begivenhed 100-års jubilæet på Marienlyst Slot den 12. juni. Men også rundvisningen på Københavns Rådhus må siges at være noget særligt. Og så var der jo foredraget om Frederiksborg Slot, turen til Jægerspris og lysbilledforedraget (godt nok uden billeder) om Esrum Kanal – alt sammen noget, hvor man gik klogere hjem og samtidig havde haft det rart sammen med andre. Jeg kan kun opfordre til at man deltager i foreningens ture og foredrag.

I 2007 lægger vi ud med et foredrag om Frederiksværk (se bagsiden) og er i skrivende stund ved at planlægge generalforsamlingen (inkl. foredrag) i marts. Arbejdet med 2007-årbogen er også godt i gang. Årbogen skal, som tidligere omtalt, handle om Frederiksborg Amt i perioden 1970 til udgangen af 2006, hvor amterne jo nedlægges. Redaktionsgruppen håber at bogen bliver færdig til generalforsamlingen, men vi vil ikke love det.

Hvis I synes at FAHS bladet ser en anelse anderledes ud end det plejer, skyldes det ikke en bevidst stilændring, men mere at redaktøren har fået ny computer. Nu får vi se, hvordan layoutet udvikler sig fremover, men indholdet er jo faktisk det vigtigste – så send venligst små og store artikler. Når I nu sender en artikel eller vil skrive til mig i anden anledning, så bemærk venligst at jeg har fået ny e-mail adresse eva.stennicke@mail.dk – jeg er nemlig flyttet, så det er måske derfor at 2006 er gået ekstra hurtigt for mig.

Glædelig jul og godt nytår
Eva Stennicke

fahs

FAHS er medlemsblad for Frederiksborg Amts Historiske Samfund og udkommer fire gange om året; i februar, april, august og november.
Artikler til bladet sendes til:
Frederiksborg Amts Historiske Samfund
v/ Eva Stennicke c/o Helsingør Kommunes Biblioteker,
Marienlyst Alle 4, 3000 Helsingør.
Telefon: 4928 3622, fax: 4928 3627
E-mail: eva.stennicke@mail.dk
Indmeldelse, spørgsmål omkring medlemskab og lign.:
Eva Stennicke - se e-mail, tlf. nr. og adresse ovenfor.
Hjemmeside og adgang til årbogsregister: www.fahs.dk

Redaktion
Bibliotekar
Eva Stennicke
(ansvarshavende red.)
Layout, sats og tilrettelæggelse:
Eva Stennicke

Tryk: FOA

Lærkehøj

af Dorrit af Rosenborg

Dette er en beretning om barndomsminder fra den egn i Nordsjælland, der vist stadig hedder "Skoven", postadressen var: "Skoven, pr. Jægerspris" og den ligger mellem Kulhus og Jægerspris. Skovens Kirke ligger tæt op til Nordskoven, og trækker man en lige linie mod vest fra kirken og ned til Isefjorden, ligger - eller rettere lå - Lærkehøj på det sidste højdedrag inden fjorden.

Min morfar – generalmajor Louis Nielsen – havde som officer været på øvelser i dette område og var blevet betaget af alle de oldtidsminder, der fandtes der, og af Isefjordens strande, hvor vandet var meget friskt, fordi stedet her lå så tæt ved Kattegats indløb. Så da han senere, da han var blevet chef for generalstaben, i 1922 blev stillet overfor en ny hærlov, der efter hans mening var uforsvarlig "Folket tror, det har en hær, og det har det ikke efter dette", udtalte han, tog han sin afsked. Nogen tid efter, da der var nogle store gårde, der solgte jord fra ned mod fjorden, købte han 3½ tønde land fra grundens højdedrag, hvorfra der var en storslået udsigt både til Nordskoven og ud over fjorden.

I byggeperioden lejede han sig ind på Strandskovgård, hvor ejeren godt ville leje nogle værelser ud. Egenhændigt kunne morfar ikke bygge det, der har været lokale håndværkere med, måske var det færdigt i 1923.På højdedraget byggede han huset, jeg tror, han købte byggematerialer fra Jægerspris-lejren, og det havde form af et langhus på vist 10x20 m med dobbeltdøre med vinduer til hver side, en mod fjorden og en mod skoven ud over markerne, samt en dør i hver gavl. Det fik navnet Lærkehøj, fordi der var mange lærker, og de sang meget. Han malede det med maling fra Sverige, hvorfra han fik opskriften på den røde maling, træhusene har derovre. Vinduer og døre var hvide, og taget var sort.

Der var en kæmpehøj lige ved huset med fredmindesten på, og halvt ned mod fjorden et langstrakt højdedrag, som vi kaldte Langbjerget og hvorom der altid blev sagt, at det nok var et langskib, der var begravet, og faconen og størrelsen passede også godt nok. Jeg tror, man forsøgte at få lov til at grave det ud, uden at man fik det. På denne egn var der fundet mange oldtidsminder, Frederik den Syvende havde gravet ud her også, blandt andet lå der i en fold ned mod vandet lige i nærheden nogle store stendysser, hvor vi børn legede meget, og hvor der også græssede kreaturer.

Fra landevejen var der adgang til grunden ad to ret gode markveje, der hed Troldegårdsvej og Strandskovgårdsvej, og de endte fra hver sin side på Lærkehøjs grund. Det var jorder fra disse to store gårde, man havde solgt fra til 2-3 sommerhuse foruden Lærkehøj, måske fordi jorden her ikke var så frugtbar, at det betalte sig med korndyrkning. Min morfar begyndte straks at beplante grunden, dels med fyr- og grantræer, dels med løvtræer. Dette sidste sag-

Lærkehøj - til venstre et garder-husarorkester

de kloge folk på egnen, at han godt kunne opgive, da der ikke kunne vokse løvtræer så tæt på fjorden, men det viste sig, at det kunne der udmærket. De mindre fyrreplantninger fik navn efter os børnebørn, altså efterhånden som vi blev født, først "Bjørnelunden"(efter Bjørn) så "Kittelunden (efter Christens kælenavn Kitte) Så "Dottelunden" (efter Dorrit). Der var ingen lund, der kunne blive opkaldt efter min lillebror Anders, for morfar havde kun plantet tre.

Der blev også anlagt en køkkenhave- alt af morfar- med kartofler, masser af jordbær, salat samt ribs- og solbærbuske o.a. Kartoflerne blev gravet op og lagt i en spand, og det var os børn, der fik opgaven hver dag med at gnide de tynde skaller af ved brønden - det går nemt med nyopgravede kartofler.

Der skulle også graves en brønd, og den skulle selvsagt ikke ligge for langt fra huset. Da dette jo lå på et højdedrag, blev den meget dyb. Den skulle altid spædes lidt, når den skulle bruges, og der stod i køkkenet på en stor skammel to store spande, som blev fyldt ved brønden med dejlig koldt friskt vand. Over spandene hang litermål, som var de eneste, der måtte bruges til at tage vand fra spandene med., og som kun måtte bruges til det, vi lærte det omhyggeligt. Under køkkenet blev graven kælder med stige ned og en lem. Der var også et komfur og et par primusapparater.

Ved siden af hovedhuset blev bygget et meget mindre hus i nøjagtig samme stil. Det fik navnet "Gøglerhuset," vist fordi det var indrettet med fire køjer, som i en gøglervogn og blev brugt af familiemedlemmer, der ikke kom fast i ferien, men på spredte besøg. I dette hus var også indrettet brændeskur og yderst et gammeldags toilet. I hovedhuset var "Det grønne værelse" (d.v.s. det grønmalede), hvor der var senge til far og mor, og fire køjer til os børn, samt servante og skabe og knager til tøj, et bord og et par stole og en dør i gavlen. Nu må man huske, at huset kun var beboet i højsommeren, derfor behøvede man ikke så meget tøj og ingen opvarmning. Selv morfar og mormor boede her kun fra 1. maj til 1. sept. Lys brugte man jo heller ikke meget af i denne periode. Der var petroleumslamper i alle værelser, ved sengene var der også en særlig model egnet til det, der var jo ikke indlagt el i hu-

set. Så var der morfars og mormors soveværelse ud mod fjorden, og endelig var der "Det lilla værelse," som må benævnes som gæsteværelse, hvor indtil 4 personer kunne bo. Fra køkkenet gik en gang til "Storstuen," som gik i hele husets bredde og vist var ca.10x10 m. Her stod spisebordet midt i, stort, firkantet og til at trække ud. Der var forskellige siddegrupper rundt om, min morfars store skrivebord og min mormors "sy-forhøjning" med stol og bord ved et af vinduerne mod fjorden. Når vi alle var rejst hjem til arbejde og skolegang, sad hun her og så på solnedgangen hver aften og sagde: "Godnat, kære sol, tak for i dag, og kom igen i morgen og find os alle raske og glade!" På det store loft var der også indrettet soveværelse til de unge piger.

Der var radio og telefon i huset, så der var god forbindelse til omverdenen. Mormor talte ofte med "centralen", som hed frøken Hansen. De drøftede vind og vejr, og centralen var godt inde i familien (og alt på egnen), og tog livligt del i det. Havde der været et opkald til lægen, huskede hun altid at spørge til patienten! Var der brug for læge, kunne man ringe til Jægerspris, hvor Stiftelsens læge dr. Høegh påtog sig lægetjeneste, og også i nødstilfælde kørte ud i sin bil. Skulle man selv køres, ringede man til smeden, der havde to flotte biler, og hans to sønner havde begge kørekort. Bilerne var en beige Chrysler og, tror jeg, en stor Chevrolet eller Ford med kaleche. Mine brødre var helt vilde med dem, så flotte biler så man ikke mange af dengang. De fik dem senere som modeller til jul og fødselsdag hos legetøjsforretningen Thorngreen i København.

Engang, da mormor skulle til massage med sit håndled i Jægerspris, og smeden skulle køre, havde jeg fået lov at køre med, men desværre blev min finger klemt i døren. Trods alle forholdsregler gik der betændelse i den, og jeg blev taget over til dr. Aage Boysen, en kendt børnelæge og ven af huset, som også havde sommerhus deroppe. Han sagde, at det var i sidste øjeblik, hvis arm og hånd skulle reddes; måske også liv, der var jo ikke penicillin dengang

Lige ankommet - flyttemand Frandsen i bagrunden

Alle ni børnrebørn i båden Smut

i trediverne. Men det gik godt, langfingeren er kun lidt skæv i spidsen.

Hver dag kom postbudet på en tung cykel ad de ikke nemme veje med brevskaber og aviser i en stor lædertaske på styret; var der pakker, havde han dem på bagagebæreren. Jeg husker ham tydeligt: Han var stor og ikke ung, med et stort "hvalrosseskæg" og ligesom lidt stirrende øjne, han havde sort kasket med lakskygge og mørkeblå skjorte. Han fik hver dag et glas koldt "skibsøl" af Morfar, mens han pustede ud.

Hvis der ellers ventedes pakker eller gæster med rutebilen, måtte man gå ad Troldegårdsvej op til landevejen og standse rutebilen for at hente dem. Chaufføren hed i mange år Berthelsen og kørte bussen mellem Frederikssund og Kulhus, han tog alt med, lige fra medicin fra hospitalet til små levende kyllinger i kasse.

At få varer hjem kunne godt være blevet et problem, men det blev for en stor del løst af forskellige handlende, der kom kørende med deres varer i deres dertil indrettede biler. Det var af og til svært at komme op ad den store bakke, som Lærkehøj lå på, men de kørte til døren, og der var god handel, vi var jo mange. De havde vist hver deres dag at komme på. Mormor gik så ud til bilen, og der blev lukket op for tilbudene.

Der var bageren, der havde møllen ind mod Jægerspris, og hvis kone havde brødudsalget ved møllen. Jeg tror at de hed Jensen, deres brød var vidt berømt, og de var meget venlige mennesker. Hvor Møllen stod, blev der senere sat et slags udkigstårn, som vist havde et militært formål.

Så var der konditor Andersen fra Jægerspris – "Nu skal generalinden bare se disse dejlige kager" – og de blev nok solgt, da der stod nogle små lækkermunde og så på også. Hvis mormor syntes, en sandkage så lidt tør ud, bad han hende gå med over på den anden side af bilen, åbnede døren der og trak den gennemgående bakke ud og viste – ja, det lignede nu i hvert tilfælde i vore øjne nøjagtigt den samme sandkage! Der var også slagterbil med alt i kød og pålæg, så vi savnede ikke noget. Morfar råbte altid, når bilerne kom:" Væk fra vognen!" med stentorrøst - han ville jo ikke have os kørt over. Andre varer, f. eks. købmands-

varer, mejerivarer o.a., måtte hentes på cykel med kurve eller gående. Der var lang vej til Købmandsgården, den lå ved landevejen op mod Kulhus, der, hvor vejen gik af mod Bautahøj. Vi tog det som en udflugt, når vi skulle hente nogle bestilte varer og tog lidt lommepenge med, og vi gik rundt i butikken længe og kiggede på det hele, og spurgte hver gang købmanden: "Hvad koster det?", og den tålmodige købmand svarede hver gang:"35 øre, min ven".

Min lillebror og jeg blev engang sendt til Mejeriet, der lå lige på hjørnet af Strandskovgårdsvej og Landevejen, ved siden af Præstegården. Vi havde en mindre mælkejunge med og var vel højst 5-6 år. En eller anden havde fortalt os, at hvis man svingede en spand rigtig hurtigt rundt i luften, ville væsken ikke falde ud. Det fik vi lyst til at prøve. Vi syntes der kun kom ganske lidt ud og var helt stolte. Indtil vi kom hjem og det viste sig, at der ikke var én dråbe mælk tilbage i jungen. Vi var meget forbavsede og kunne ikke forstå det, for der var jo kun kommet så lidt ud ved prøven – eller måske prøverne?? Et af de større børn blev ekspres sendt af sted på cykel til mejeriet efter ny mælk, der skulle bruges straks i madlavningen. Vores lyst til eksperimenter var lille i længere tid!

Hver morgen når man vågnede i dejligt sommervejr, kunne man høre den stille ligesom susen eller syden fra fjorden af de små bølger mod stranden, og fiskerkutterne fra Hundested og Lynæs, der kom ind i fjorden med deres "duk-duk-duk", man glemmer det aldrig. Når man tænker tilbage, var det næsten altid fint vejr, men det passer nu ikke helt. Det kunne være stormvejr, så gik morfar ned til stranden, vadede ud og løste båden fra dens pæl og trak den op på land. Det kunne også være tordenvejr, det var i varme somre ret ofte, og som regel, når vi var kommet i seng. Der blev så lagt badekåber og stillet gummisko ved hver af vore senge, så vi kunne komme ud i en fart, hvis lynet slog ned. Vi lå i sengene og begyndte at tælle hver gang vi så et lyn. Når vi kunne nå til 7 før tordenbraget kom, vidste vi, at så var det slået ned 1 km væk og så fremdeles.

Når familien var ankommet om sommeren, var vi foruden morfar og mormor, der jo flyttede op 1.maj og blev til 1.september: mor og far med os fire børn, tre drenge og en pige. Jeg var næstyngst, men der var ikke stor aldersforskel, fra ældste til yngste var der kun 5½ år, så vi kunne godt lege sammen, selv om der jo var en del med "de store" og "de små", men vi blev ligesom mere jævnaldrende, som tiden gik.

Mor var med os hele ferien. Far blev hjemme i Jægersborg i vores hus ved Ermelunden, men hver weekend kom han op til os på cykel, 55 km. Han måtte passe sit arbejde i Finansministeriet, men heldigvis havde han en lang ferie, som han kunne tilbringe med os. Mor var morfars og mormors yngste barn, hun havde to ældre søstre, og deres børn var en hel del ældre end vi. De havde selv sommerhus, og kom mest på Lærkehøj på kortere besøg.

Da to af vore kusiner uddannede sig til svømme-, gymnastik-. og danselærerinder (ved Poul Petersens Institut i Hellerup, hvor vi alle gik til dans, jeg fra 3 år), nåede de dog at lære min lillebror og mig at svømme: Vi blev lagt på maven på hver sin flade sten inde på stranden og lærte bevægelserne, derefter kom

vi i vandet, hvor de øvede med os, vi lærte det ret hurtigt. Inden den tid havde vi klaret os med "hundesvømning".

Til daglig var vi altid alene med morfar ved morgenbordet, vi var jo morgenmænd som han. Jeg vil lige indskyde, at morfar altid gik i uniform, den var åbenbart uopslidelig og tillige god og praktisk at arbejde i. Den eneste undtagelse var, at når der var fest eller særligt varmt, bar han hvid uniformsjakke og dertil hørende hvid kasket. Mine brødre ville gerne ligne ham, og der blev virkelig syet drengemodeller af de forskellige værns uniformer til dem.

Der var altid morgenbord med havregrød og "marmelade- hapser", d.v.s. en stor skive af bagerens gode sigtebrød skåret ud i firkanter med en klat rabarbermarmelade på hver. Der hørte et slags ritual til: Hver havde en kæp over skulderen som et gevær, morfar gik forrest omkring det store spisebord, vi bagefter, vi lærte at synge adskillige marchsange, som morfar nok havde sunget med sine soldater på de lange marcher, f. eks. "Mallebrok er død i krigen – fillijong-gong gong, fillijong – gong gong", og "Fare fare krigsmand – døden skal du lide ja -, Døden kalder os herfra, bort må alle drage. Ingen bli'r tilba- a- a- age, alt er tant og gøgleri, i den sorte gryde vi - dog til sidst må puttes, -hermed visen sluttes", og "Generaler og majorer de har det pure guld, - guld diddelum guld. Når de folk skal sig mo-o re, diddelum bum bum,diddelum bum bum , -så har de lommen fuld, - fuld, diddelum fuld" , -og mange andre, som vi efterhånden kunne udenad, og hver gang vi passerede vor plads ved bordet, tog vi en marmeladehaps; der var også te med mælk til. Mormor og vore forældre har nok fået deres morgenmad, når der var blevet lidt mere ro. Der var andre ting, vi gjorde fast: Morfar havde selvfølgelig sat en flagstang ved huset, lige nedenfor kæmpehøjen, og hver søndag og hver fødselsdag blev flaget hejst med fuld honnør: det måtte ikke røre jorden, drengene lærte, hvordan flaget skulle bindes til

Flaget hejses

flaglinerne, og hvordan det skulle lægges sammen, når det kom ned. Ved flaghejsning sang vi: "Vift stolt på Codans bølge, blodrøde Dannebrog..." og ved sænkningen: "Fra himlen er du faldet, du Danmarks helligdom, did har du Kæmper kaldet, som Verden leder om".

Morfar tog sig meget af os, når han f.eks. gik tur med os, fortalte han på udturen navnene på de mange markblomster og planter, vi så, og når vi så var på tilbageturen, hørte han, om vi kunne huske dem. Han var en god botaniker og havde mange evner af vidt forskellig art. Han spillede klaver og havde bl.a. spillet for sine døtre til de kendte vaudeviller fra tiden, som de havde sunget til; han tegnede utroligt godt og skrev mange digte og sange, alt sammen noget, som man måske ikke ville tiltro en militærmand. Desuden havde han anskaffet eller lavet en stor flitsbue, som vi lærte at skyde med, der blev naturligvis en pil væk i ny og næ på den store grund. Når vi så blev trætte af at lede og senere mødte morfar, så han intenst på os og sagde bare: "P-I-L-E-N" - det lykkdes også mange gange efter sådan et incitament at finde den. Han lærte de store drenge (altså vore storebrødre og de kammerater, som evt. var på ferie hos dem) at skyde med salonriffel efter at alle mulige sikkerhedsforanstaltninger var taget. Min lillebror og jeg var selvsagt for små til at være med, men meget nysgerrig. Skydeskiven sad på et bræt, der støttede op ad et andet skråtstillet bræt, så der ligesom blev en slags hule bagved. Jeg syntes, det kunne være spændende at krybe derind og gemme mig, og farligt mente jeg ikke, det kunne være, jeg var jo dækket af brættet! Vi to små var blevet sendt væk, så jeg måtte snige mig derind. Morfar tog virkelig lang tid til at instruere drengene i at lade, sigte, holde på geværet o.s.v., og til sidst blev jeg utålmodig, og krøb ud af skjulet, rejste mig op og råbte: "Skyder I ikke snart?`" Jeg husker endnu de forfærdede ansigter, for det var jo netop, hvad de var lige på nippet til at gøre!

Artiklen fortsættes i næste nr.

Problem med en julegave ??

FAHS har stadig Nordsjællandske Sommerglæder (120 kr.) og Esrum Kanal (199 kr.) på lager - hvis man lige står og mangler en flot gavebog.

Samtidig sælger foreningen stadigvæk en lang række af vores ældre årbøger til utroligt lave priser. Se oversigten på www.fahs.dk

Nyt om bøger

Flisefabrikkerne i Humlebæk og Nivaa. En fabrikation af danske væg- og dekorationsfliser 1936-1981. Af Niels-Jørgen Pedersen og Jørgen G. Berthelsen.
Karlebo Lokalhistoriske Forening, 2006. 54 sider : ill. Pris 75 kr.
Interessant beskrivelse af et hjørne af den danske industrihistorie. Fabrikken lå i Humlebæk indtil den og teglværket brændte i 1943. Produktionen af fliser blev genoptaget i Nivå året efter og varer lige til 1981, hvor fabrikken lukkes. Der er fine farveillustrationer med eksempler på de kakler, der blev produceret - jeg får helt lyst til at have bare et par stykker hjemme i køkkenet.

Hviderne i Egedal
I det nyeste nr. af Stenløse Historiske Forenings medlemsblad anmelder Rolf Kjær-Hansen , arkiv- og museumsleder i Ølstykke Kommune og medlem af FAHS bestyrelse
Om Hvideslægten her på egnen. Redigeret af Niels Erik Andersen.
Stenløse Historiske Forening, 2006.
170 sider : ill. Pris 175 kr.

Han skriver bl.a.: "Bogen består af 13 kapitler, der hver er afsluttet med udvalgt litteratur, hvor den nysgerrige kan foretage yderligere studier. Bogen fremtræder indbydende opsat i dobbeltspaltet format ... [den] er gennemillustreret og indeholder en række kort og flere slægtstavler. De fleste har i forvejen hørt om den magtfulde Hvideslægt - sikkert ikke mindst biskop Absalon, gennem hans personlige historieskriver/spindoktor Saxo. Nu foreligger muligheden for, gennem Stenløse Historiske Forenings udgivelse, at udvide dette bekendtskab med Hvidefamilien helt lokalt og deres indflydelse på vores lokalområde. Lokalhistorikeren Niels Erik Andersen har været initiativtager til bogen og har samlet en række lokale kapaciteter...

Finn Nerland om Hvidernes krigstogt i 1208 militærhistorisk set, Preben Stenalt om de arkæologiske fund og tolkningen af Veksøholm, Poul Hesbjerg om Knardrup som stormandsgård og efterfølgende kloster og Knud Erik Hansen om lægeplanter og deres brug på Knardrup Kloster. Et centralt kapitel og udgangspunktet for bogens tilblivelse er Niels Erik Andersens gennemgang af Knardrup Kloster, hvor et mulig stormandssæde for Hvideslægten ses som forudsætningen for anlæggelsen af klosteret i Knardrup; i dag er der ingen spor af det imponerende anlæg i den lille landsby.

Det er et imponerende arbejde, dette kulturelle vækstlag af frivillige, præsenterer. Det tegner godt for det fremtidige historiske samarbejde i Egedal Kommune, hvor de lokalhistoriske arkiver og museer skal medvirke til at skabe det historiske kit, der binder en egn sammen - og skabe en lokal identitet for Egedals borgere. Bogen er et glimrende eksempel på lokalhistorien, der

først bliver levende, når også den store historie inddrages...Bogen er fyldt med fakta, men alligevel altid let forståelig og pædagogisk, når de undertiden lidt snørklede slægtsforhold, tydeligt udredes. Periodens kildemateriale er noget begrænset, så der er rig lejlighed til nye fortolkninger, teorier og hypoteser.

Perioden bogen omhandler dækker begyndelsen af 1100-tallet, hvor Hviderne slår igennem som stormandsfamilie indtil ca. 1300, hvor Hvideslægtens indflydelse forsvinder til fordel for en dominerende kongemagt...Skjalm Hvide, Asser Rig og Absalon sættes i en lokal nordsjællandsk kontekst - og det dokumenteres overbevisende, at Hvideslægten ikke blot har været dominerende i det midt- og vestsjællandske, men også i Nordsjælland."

Hillerød 1945-2006. Redaktør: Kirsten Baunegaard. Hillerød Kommune, 2006. 528 sider : ill. Pris. 299 kr.

I forbindelse med den forestående strukturreform har Hillerød Byråd taget initiativ til at få beskrevet de sidste 60 år af byens og kommunes historie. Bogen tager sin begyndelse ved befrielsen i maj 1945 og beretter bl.a. om byplanudvikling og kommunalreformen i 1970, hvor landkommunerne blev knyttet til den gamle Hillerød kommune.

Bogen fortæller om Hillerøds små og store virksomheder, Statens Gårde, Forsøgsmejeriet og Slotsarkaderne, de mange uddannelsesinstitutioner og det blomstrende kultur- og fritidsliv. Der er personlige beretninger om livet i 1940'erne og 50'erne tilligemed farverige skildringer af de "grønne kiler", der ligger som oaser i og udenfor byen.

Hørsholm Egns Museum. Årbog 2005-06 2006. 72 sider, ill.

Årbogen indeholder 3 forskellige artikler: I indledningen til "Stenalderjægernes hytter og grave ved Nivå" skriver Ole Lass Jensen " Bid for bid har næsten 10 års arkæologiske udgravninger på en pløjemark ved Nivå afsløret et af de seneste års vigtigste fund fra jægerstenalderen. Hvad der i første omgang tegnede til at blive en lille undersøgelse af en ordinær stenalderboplads er endt med fundet af en samling sjældne 7500 år gamle hyttetomter, som giver os nye indblik i stenalderjægernes dagligliv."

Lisbeth Hein skriver om "Mathildevejen mellem Hørsholm og Trørød". Vejen blev anlagt i 1771 efter ordre fra Struensee først og fremmest til dronning Caroline Mathildes brug. Vejen skulle skabe en god og hurtig forbindelse mellem de to kongelige ejendomme, sommerresidensen Hirschholm og lystejendommen Frydenlund nær Trørød.

Erling Aakjær Andersen afslutter årsskriftet med at fortælle barndomserindringer. Han blev født i 1936 og fortæller om sin opvækst i en arbejderfamilie i Hørsholm.

Louise C. Larsen: Samling med egen Rembrandt. En museumsbiografi over en praktisk idealist.

Kbh. : Multivers, 2006. 407 sider : ill. Pris 288 kr.

Om Johannes Hage (1842-1923), grundlæggeren af Nivaagaards Malerisamling og hans initiativrigdom både på den politiske scene som Højrepolitiker og indenfor kunstens verden med kunstsamlingen af hollandske og italienske mesterværker og værker fra den danske guldalder.

Frederiksværk som fabriks- og industriby

Tirsdag den 30. januar 2007 kl. 19.30
Museumsleder Frank Allan Rasmussen, Industrimuseet Frederiks Værk, holder foredrag med tilhørende diasshow om Frederiksværk som fabriks- og industriby gennem 250 år. Det er den spændende historie om personerne Classen, English, Tscherning, Heegaard og H.P. Christensen og de markante spor de efterlod sig. Men det er også den fascinerende fortælling om et bemærkelsesværdigt industrimiljø, med krudt, kugler og kanoner samt kobber, jern og stål som omdrejningspunkt."

Foredraget foregår i Kedelhuset, Christiansgade 5, Hillerød (bag Hillerød Bibliotek).
Adgangen til lokalet er handicapvenlig.

Pris 50 kr. for foredrag, kaffe og kage

Tilmelding til:

Torben Bill-Jessen
e-mail: tb-j@stofanet.dk
tlf. 49 21 86 89